

А. М. СЕРДЮК
Н. С. ПОЛЬКА
Р. В. САВІНА
О. І. ТУРОС

НАШЕ КРЕДО –
ПРОФІЛАКТИКА

Рецензент

О. П. Яворовський, академік НАМН України,
професор, доктор медичних наук

НЗ7 Наше кредо – профілактика. А. М. Сердюк, Н. С. Полька, Р. В. Савіна,
О. І. Турос. Київ : ВД «Авіцена», 2021. 296 с.

ISBN 978-617-7597-36-9

Книга присвячена 90-річчю від дня заснування Державної установи «Інститут громадського здоров'я імені О. М. Марзєєва Національної академії медичних наук України», її засновникам і науковим співробітникам, які присвятили своє життя служінню профілактичній медицині. У монографії викладено основні етапи науково-практичної, організаційної та міжнародної діяльності установи, здобутки якої в галузі гігієнічної науки спрямовані на охорону довкілля та збереження здоров'я народу України.

Для широкого кола фахівців, що працюють у галузі гігієни навколишнього середовища та громадського здоров'я, екологів, викладачів і студентів медичних навчальних закладів.

© ДУ «Інститут громадського здоров'я імені О. М. Марзєєва НАМНУ», 2021

© Сердюк А. М., Полька Н. С.,
Савіна Р. В., Турос О. І., 2021

© ТОВ «Видавничий дім «Авіцена», 2021

ISBN 978-617-7597-36-9

ЗМІСТ

Вступ- - - - -	7
Розділ 1. Академік О. М. Марзєєв, його внесок у становлення та розвиток гігієни в Україні - - - - -	11
Розділ 2. Наукова та науково-практична діяльність Інституту Марзєєва та його роль у розвитку гігієнічної науки в Україні - - - - -	24
2.1. Перший (харківський) період діяльності Інституту (1931–1944 рр.)- - - - -	25
2.2. Післявоєнний (київський) період діяльності Інституту (1945–1981 рр.)- - - - -	30
2.3. Період останнього 20-ліття ХХ століття (1981–2001 рр.) - - - -	49
Розділ 3. Розвиток наукових напрямів з проблем гігієни довкілля в Інституті Марзєєва в 1931–2000 роках - - - - -	64
3.1. Гігієна планування населених місць - - - - -	64
3.1.1. Гігієна планування сільських населених місць - - - - -	67
3.1.2. Гігієна планування забудови та благоустрою міст - - - - -	69
3.1.3. Гігієна районного планування- - - - -	72
3.2. Гігієна житлових і громадських споруд - - - - -	75
3.2.1. Гігієна сільського житла - - - - -	78
3.2.2. Гігієна житла в містах і робітничих селищах - - - - -	80
3.2.3. Гігієна громадських споруд - - - - -	85
3.3. Гігієна атмосферного повітря - - - - -	87
3.4. Гігієнічне вивчення канцерогенних факторів навколишнього середовища - - - - -	97
3.5. Гігієна водопостачання та санітарної охорони водойм - - - -	108
3.5.1. Гігієна води та господарсько-питного водопостачання -	108
3.5.2. Санітарна охорона водойм та очистка стічних вод - - - -	115

3.6. Гігієна ґрунту та санітарна очистка населених місць - - - - -	122
3.7. Санітарна мікробіологія та вірусологія - - - - -	132
3.8. Гігієна нових полімерних матеріалів і препаратів побутової хімії - - - - -	139
3.8.1. Гігієнічне вивчення та регламентація застосування полімерних і синтетичних матеріалів - - - - -	142
3.8.2. Гігієнічне вивчення препаратів побутової хімії - - - - -	145
3.9. Гігієна електромагнітних випромінювань - - - - -	149
3.9.1. Гігієнічне вивчення іонізації повітря - - - - -	150
3.9.2. Статичне електричне поле як гігієнічний фактор навколишнього середовища - - - - -	152
3.9.3. Гігієнічне вивчення електромагнітного випромінювання	154
3.10. Гігієнічні проблеми шуму та вібрації - - - - -	160
3.11. Проблеми радіаційної гігієни в Україні - - - - -	167
Розділ 4. Перше 20-річчя XXI століття (2001–2020 рр.) - - - - -	177
Розділ 5. Шляхи розвитку досліджень профілактичної медицини дитинства (ГДП) - - - - -	207
Розділ 6. Проблеми контролю якості та безпеки продукції. Внесок Інституту в їхнє вирішення - - - - -	234
Розділ 7. Гігієнічні проблеми харчування населення України в наукових дослідженнях Інституту - - - - -	251
Розділ 8. Організація та супровід наукової діяльності в ДУ «Інститут громадського здоров'я імені О. М. Марзєєва НАМНУ» - - - - -	264
Післямова - - - - -	277
Література - - - - -	284